

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA *informatyka – klasy IV-VIII*

- I. Przedmiotowy system oceniania został skonstruowany w oparciu o następujące dokumenty:**
1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2017 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy.
  2. Zasady Wewnątrzszkolnego Oceniania.
  3. Podstawa programowa - *informatyka – klasy IV-VIII*.
  4. Program nauczania wydawnictwa MiGRA. *Teraz bajty. Informatyka w szkole podstawowej. Klasa IV. Klasa VII.*
- II. Przedmiotowy System Oceniania z informatyki jest zgodny z Zasadami Wewnątrzszkolnego Oceniania w Szkole Podstawowej nr 5 im. Władysława Broniewskiego w Białogardzie.**
- III. W rozporządzeniu treści nauczania (wymagania szczegółowe) określono oddzielnie: dla klas IV-VI i dla klas VII-VIII. Szczegółowe propozycje tematów, zawarte są w ramowych planach nauczania dla klasy IV i klasy VII.**
1. Z informatyki **w klasie IV** uczeń będzie uczył się:
    - bezpiecznej i higienicznej pracy z komputerem,
    - nazywania elementów składowych zestawu komputerowego, budowy i działania komputera,
    - uruchamiania programów,
    - zapisywania i odczytywania wyników pracy z komputerem we właściwych miejscach,
    - komunikacji z komputerem w zakresie systemu operacyjnego oraz aktualnie uruchomionego programu,
    - struktury danych na dysku, tworzenia folderów oraz zasad nazywania plików i folderów,
    - wykorzystywania komputera jako edytora tekstu w zakresie podstawowym,
    - wykorzystywania komputera jako edytora grafiki w zakresie podstawowym /Paint/,
    - wykorzystywania komputera jako źródła wiedzy, podstawowych zasad efektywnego uczenia się,
    - wykorzystywania komputera jako źródła rozrywki,
    - wyszukiwania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł,
    - przestrzegania zasad etycznych i prawnych związanych z korzystaniem z komputera i Internetu.
  2. Z informatyki **w klasie VII** uczeń będzie uczył się:
    - posługiwania się komputerem i jego oprogramowaniem,
    - rozwiązywania problemów z wykorzystaniem aplikacji komputerowych – opracowywania obrazów w edytorze grafiki GIMP,
    - posługiwania się komputerem – porządkowania i ochrony dokumentów,
    - rozwiązywania problemów z wykorzystaniem aplikacji komputerowych – opracowywania tekstu w edytorze tekstu, obliczenia w arkuszu kalkulacyjnym,
    - rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów algorytmicznych,
    - programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera – tworzenia programów komputerowych,
    - posługiwania się komputerem i sieciami komputerowymi – wyszukiwania informacji i komunikowania się z wykorzystaniem Internetu.
    - zasad efektywnego i bezkonfliktowego współdziałania w zespole,
    - sposobów wykorzystania zdobywanej wiedzy i umiejętności dla celów praktycznych.
- IV. Oceniane formy aktywności**
1. Uczniowie będą oceniani 3 razy w pierwszym i 3 razy w drugim śródroczu systemem punktowym, czyli według jasno określonych norm dla każdej wykonywanej pracy:
    - po 1 teście /od 0 do 10 punktów za każdy/ i po 2 ćwiczenia umiejętnościowe na komputerze /od 0 do 10 punktów za każde/ w każdym śródroczu.

2. Dodatkowo w każdym śródroczu będzie można zdobyć najwyżej 10 razy po 1 punkcie za aktywność /praca na lekcji, praca domowa, odpowiedź/ oraz najwyżej 2 razy po 2 punkty za udział w konkursach, projekcie grupowym, pracy dodatkowej – wykonanie dodatkowych trudniejszych zadań.
3. Wszystkie prace uczniów przechowywane będą na dysku twardym i papierze przez obowiązujący rok szkolny.
4. Sposób i zakres poprawiania ocen oraz uzupełnianie zaległych z powodu nieobecności prac ocenianych regulują ogólne przepisy Zasad Wewnętrznych Oceniania.

Jeśli ocena z testu lub ćwiczeń umiejętnościowych nie zadowoli ucznia, to może ją poprawić w terminie uzgodnionym z nauczycielem /nie dłuższym jednak niż dwa tygodnie po otrzymaniu informacji o ocenie/. Z poprawy nie można otrzymać więcej niż 7 punktów.

*Bieżące zaległości wynikłe z powodu nieobecności lub innych powodów uczeń jest zobowiązany jak najszybciej **NADROBIĆ NA ZAJĘCIACH POZALEKCYJNYCH Z INFORMATYKI**, korzystając z pomocy kolegi/koleżanki z klasy.*

5. W każdym śródroczu można zdobyć maksymalnie 40 punktów. Na koniec śródrocza i koniec roku zdobyta suma punktów będzie przeliczana na ocenę cyfrową według następujących kryteriów:

za mniej niż 12 punktów	ocena niedostateczna
=12 - 20 punktów	ocena dopuszczająca
=20 - 28 punktów	ocena dostateczna
=28 - 35 punktów	ocena dobra
=35 - 40 punktów	ocena bardzo dobra

=40 punktów lub uczeń, który spełnia warunki na ocenę bardzo dobrą i dodatkowo samodzielnie i twórczo rozwiązuje złożone problemy o wysokim stopniu trudności, czego potwierdzeniem są osiągnięcia /I, II lub III miejsce/ w konkursach szkolnych lub pozaszkolnych

ocena **celująca**

(Ocena roczna wynika z sumy wszystkich otrzymanych punktów w roku szkolnym podzielona przez dwa).

6. W wyjątkowych przypadkach uczniowie, którzy z usprawiedliwionych powodów nie uzyskali punktów z testu lub ćwiczeń umiejętnościowych ich ocena śródroczna i roczna będzie przeliczana procentowo według następujących kryteriów:

za mniej niż 30 %	zdobytych punktów	ocena niedostateczna
=30 % - 50 %	zdobytych punktów	ocena dopuszczająca
=50 % - 70 %	zdobytych punktów	ocena dostateczna
=70 % - 87,5 %	zdobytych punktów	ocena dobra
=87,5 % - 100 %	zdobytych punktów	ocena bardzo dobra

7. Za każdy czyn niezgodny z regulaminem pracowni komputerowej, zasadami koleżeństwa, uczciwości i normami dobrego wychowania nauczyciel ma prawo odebrać uczniowi (także na wniosek poszkodowanego – koleżanki/kolegi) 1 punkt.

V. Wymagania na poszczególne oceny szkolne dla klasy IV

1. Komputer i programy komputerowe

Osiągnięcia wychowawcze

Uczeń:

- przestrzega zasad bezpiecznej pracy przy komputerze,
- jest odpowiedzialny za ogólny porządek na stanowisku komputerowym,
- stosuje zasady zdrowej pracy przy komputerze, w tym planuje przerwy w pracy i rekreację na świeżym powietrzu,
- przestrzega zasad korzystania z licencjonowanego oprogramowania,
- potrafi uszanować pracę innych, m.in. nie usuwa plików i nie kopiuje ich bez zgody autora lub nauczyciela,
- potrafi z zaangażowaniem argumentować zagrożenia wynikające z korzystania z niewłaściwych gier komputerowych, m.in. nie korzysta z gier zawierających elementy przemocy i okrucieństwa oraz nie nakłania kolegów do korzystania z takich gier.

Posługiwanie się komputerem i praca z programem komputerowym				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
wymienia przynajmniej trzy podstawowe zasady zachowania w pracowni komputerowej i przestrzega ich, m.in.: dba o porządek na stanowisku komputerowym	wymienia przynajmniej sześć podstawowych zasad zachowania w pracowni komputerowej i przestrzega ich	wymienia zasady zachowania w pracowni komputerowej i przestrzega ich	omawia zasady zachowania w pracowni komputerowej i przestrzega ich	omawia szczegółowo zasady zachowania w pracowni komputerowej i przestrzega ich
wymienia przynajmniej dwie podstawowe zasady zdrowej pracy przy komputerze i przestrzega ich, m.in.: planuje przerwy w pracy i ogranicza czas spędzany przy komputerze	wymienia przynajmniej cztery podstawowe zasady zdrowej pracy przy komputerze i stosuje je w praktyce	wymienia zasady zdrowej pracy przy komputerze i stosuje je w praktyce	omawia zasady zdrowej pracy przy komputerze i stosuje je w praktyce	omawia szczegółowo zasady zdrowej pracy przy komputerze i stosuje je w praktyce; wyszukuje w Internecie dodatkowe informacje na temat zdrowej pracy przy komputerze i prezentuje je przed grupą

<p>posługuje się myszą i klawiaturą; uruchamia programy korzystając z ikon na pulpicie; potrafi poprawnie zakończyć pracę programu; rozdzieli elementy okna programu; pod kierunkiem nauczyciela wykonuje operacje w oknie programu</p>	<p>uruchamia programy z wykazu programów w menu Start; nazywa elementy okna programu; wykonuje niektóre operacje na oknie programu; według wskazówek nauczyciela wykonuje operacje w oknie programu; wyjaśnia, co kryje się pod ikonami umieszczonymi na pulpicie</p>	<p>omawia przeznaczenie elementów okna programu komputerowego; wykonuje operacje na oknie programu; omawia sposoby korzystania z menu programu komputerowego; pod kierunkiem nauczyciela pracuje z dwoma jednocześnie uruchomionymi oknami programów; samodzielnie wykonuje operacje w oknie programu; zna wybrane skróty klawiaturowe</p>	<p>wie, czym jest system operacyjny; samodzielnie pracuje z dwoma jednocześnie uruchomionymi oknami programów; wyjaśnia różnice w korzystaniu z różnych menu programów komputerowych; korzysta z menu kontekstowego; zna i stosuje podstawowe skróty klawiaturowe</p>	<p>omawia przeznaczenie elementów zestawu komputerowego; potrafi samodzielnie odszukać i uruchomić wybrany program komputerowy; potrafi wskazać podobieństwa i różnice w budowie różnych okien programów</p>
Praca z dokumentem komputerowym				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<p>tworzy prosty dokument komputerowy – rysunek, tekst; pod kierunkiem nauczyciela zapisuje dokument w pliku, w folderze domyślnym</p>	<p>tworzy dokument komputerowy – rysunek, tekst; pod kierunkiem nauczyciela zapisuje dokument w pliku we wskazanej lokalizacji</p>	<p>otwiera istniejący dokument z pliku zapisanego w określonym folderze; modyfikuje dokument i samodzielnie zapisuje w pliku w wybranej lokalizacji</p>	<p>samodzielnie otwiera istniejący dokument z pliku zapisanego w określonym folderze; przeogląda dokument, zmienia i ponownie zapisuje pod tą samą lub inną nazwą w wybranej lokalizacji</p>	<p>podaje cechy charakterystyczne dokumentów komputerowych tworzonych w różnych programach komputerowych (np. Paint, Word)</p>
Pliki i foldery				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<p>z pomocą nauczyciela odszukuje zapisane pliki i otwiera je</p>	<p>wie, do czego służy folder Kosz i potrafi usuwać pliki; potrafi odpowiednio nazwać plik; odszukuje pliki w strukturze folderów; potrafi tworzyć własne foldery</p>	<p>otwiera pliki umieszczone przez nauczyciela w wybranym folderze; rozumie, czym jest struktura folderów; rozdzieli folder nadrzędny i podrzędny; tworzy własne foldery, korzystając z odpowiedniej opcji menu</p>	<p>zna pojęcie „rozszerzenie pliku”; rozdzieli pliki tekstowe i graficzne po ich rozszerzeniach; potrafi zmienić nazwę istniejącego pliku; potrafi wybrać program do otwierania pliku z danym rozszerzeniem</p>	<p>swobodnie porusza się po strukturze folderów; rozdzieli pliki programów po ich rozszerzeniach</p>

Najczęściej stosowane metody posługiwania się programami komputerowymi				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
do obsługi programów posługuje się głównie myszą (klika wymienione przez nauczyciela elementy: przyciski, ikony, opcje menu)	pracując z wybranym programem komputerowym, posługuje się myszą i klawiszami sterującymi kursorem, korzystając z pomocy nauczyciela; pod kierunkiem nauczyciela korzysta ze Schowka do kopiowania, wycinania i wklejania: pliku, obrazu lub jego fragmentu, tekstu lub jego fragmentu	samodzielnie obsługuje programy za pomocą myszy i klawiszy sterujących kursorem; korzysta ze Schowka do kopiowania, wycinania i wklejania: pliku, obrazu lub jego fragmentu, tekstu lub jego fragmentu; na polecenie nauczyciela stosuje metodę przeciągnij i upuść	samodzielnie obsługuje programy za pomocą myszy, klawiszy sterujących kursorem i skrótów klawiaturowych; samodzielnie korzysta ze Schowka do kopiowania, wycinania i wklejania: pliku, obrazu lub jego fragmentu, tekstu lub jego fragmentu; samodzielnie stosuje metodę przeciągnij i upuść	omawia zasadę działania Schowka ; potrafi samodzielnie korzystać z poznanych metod w różnych programach komputerowych

2. Tworzenie rysunków

Szczegółowe osiągnięcia wychowawcze

Uczeń:

- słucha poleceń nauczyciela i systematycznie wykonuje ćwiczenia,
- stara się samodzielnie odkrywać możliwości programów komputerowych,
- rozwija indywidualne zdolności twórcze i wrażliwość estetyczną,
- potrafi stosować komputer do podniesienia efektywności uczenia się,
- potrafi odkrywać nowe obszary zastosowań komputera,
- potrafi współpracować w grupie,
- jest odpowiedzialny za powierzone zadania i zdyscyplinowany na lekcji.

Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem aplikacji komputerowych – tworzenie rysunków w edytorze grafiki				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
omawia zalety i wady rysowania odręcznego i za pomocą programu komputerowego;	wyjaśnia, do czego służy edytor grafiki; tworzy rysunek w prostym edytorze	tworzy rysunki składające się z figur geometrycznych (prostokątów, elips, okręgów);	samodzielnie wykonuje operacje na fragmencie rysunku: zaznacza, wycina, kopiuje i wkleja go do	samodzielnie odszukuje opcje menu programu w celu wykonania konkretnej czynności;

pod kierunkiem nauczyciela tworzy rysunek w prostym edytorze grafiki, stosując podstawowe narzędzia malarskie (Ołówek, Pędzel, AeroGRAF, Linia, Gumka)	grafiki, stosując podstawowe narzędzia malarskie (Ołówek, Pędzel, AeroGRAF, Linia, Gumka); tworzy rysunki składające się z figur geometrycznych (prostokątów, elips, okręgów); pod kierunkiem nauczyciela wprowadza napisy w obszarze rysunku; pod kierunkiem nauczyciela wykonuje operacje na fragmencie rysunku: zaznacza, wycina, kopiuje i wkleja go w inne miejsce na tym samym rysunku	wspólnie z nauczycielem analizuje problem i przykład jego rozwiązania; rozwiązuje problem, korzystając z przykładowego rozwiązania; wypełnia kolorem obszary zamknięte; stosuje kolory niestandardowe; wprowadza napisy w obszarze rysunku; ustala parametry czcionki takie, jak: krój, rozmiar, kolor, pochylenie, pogrubienie, podkreślenie; wykonuje operacje na fragmencie rysunku: zaznacza, wycina, kopiuje i wkleja go w inne miejsce na tym samym rysunku	innego rysunku; analizuje problem i przykład jego rozwiązania; samodzielnie szuka sposobu rozwiązania wybranego problemu; stosuje poznane metody komputerowego rysowania do tworzenia i modyfikowania rysunków	potrafi samodzielnie sformułować problem i go rozwiązać; przygotowuje rysunki na konkursy informatyczne
---	--	--	---	--

3. Programowanie

Szczegółowe osiągnięcia wychowawcze

Uczeń:

- potrafi rozwiązywać proste zadania problemowe, wymagające logicznego myślenia,
- potrafi wynieść korzyści ze stosowania właściwego oprogramowania (tu programu edukacyjnego) dla własnego rozwoju.

Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
pod kierunkiem nauczyciela korzysta z programu edukacyjnego przeznaczonego do tworzenia programów komputerowych; tworzy prosty program składający się z kilku poleceń;	podaje przykłady problemów, które można rozwiązać za pomocą komputera; korzysta z programu edukacyjnego przeznaczonego do tworzenia programów komputerowych; tworzy program sterujący obiektem	tworzy proste programy, stosując podstawowe zasady tworzenia programów komputerowych; korzystając z oprogramowania edukacyjnego, pisze polecenia sterujące obiektem na ekranie w przód, w lewo, w prawo i zmienia położenie obiektu o dowolny kąt;	pisze programy, korzystając z edukacyjnego języka programowania; stosuje podstawowe polecenia danego języka; stosuje powtarzanie tych samych	potrafi samodzielnie znaleźć sposób rozwiązania podanego problemu; samodzielnie tworzy trudniejsze programy; samodzielnie szuka sposobu rozwiązania postawionego problemu (zadania);

steruje obiektem na ekranie (w przód, w prawo, w lewo)	na ekranie (w przód, w prawo, w lewo); zapisuje program w pliku	stosuje odpowiednie polecenie do powtórzenia wybranych czynności; zapisuje w wizualnym języku programowania pomysły historyjek; modyfikuje programy; objaśnia przebieg działania programów	czynności; potrafi dobrać odpowiednie polecenia do rozwiązania danego zadania; zapoznaje się z przykładowym problemem i analizuje sposób jego rozwiązania, korzystając z podręcznika; zapisuje w wizualnym języku programowania sytuacje warunkowe i zdarzenia; testuje na komputerze programy pod względem zgodności z przyjętymi założeniami; projektuje historyjki	projektuje historyjki według własnych pomysłów i zapisuje je, korzystając z wybranego środowiska programowania; bierze udział w konkursach informatycznych
--	--	---	--	---

4. Tworzenie dokumentów tekstowych
Szczegółowe osiągnięcia wychowawcze

Uczeń:

- słucha poleceń nauczyciela i systematycznie wykonuje ćwiczenia,
- stara się samodzielnie odkrywać możliwości programów komputerowych,
- potrafi stosować komputer do podniesienia efektywności uczenia się,
- potrafi odkrywać nowe obszary zastosowań komputera,
- potrafi współpracować w grupie,
- jest odpowiedzialny za powierzone zadania i zdyscyplinowany na lekcji.

Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem aplikacji komputerowych – opracowywanie tekstu w edytorze tekstu				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
pisze krótki tekst, zawierający wielkie i małe litery oraz polskie znaki diakrytyczne;	wyjaśnia, do czego służy edytor tekstu; porusza się po tekście za pomocą	wyjaśnia pojęcia: <i>akapit</i> , <i>wcięcie w tekście</i> , <i>parametry czcionki</i> ; wspólnie z nauczycielem analizuje	wie, jak ustawić odstęp po akapicie i interlinię; analizuje problem i przykład jego	samodzielnie wykonuje operacje na fragmencie tekstu: zaznaczanie, wycinanie, kopiowanie i wklejanie go

<p>porusza się po tekście za pomocą kursora myszy i klawiszy sterujących kursorem; zaznacza fragment tekstu; zmienia krój, rozmiar i kolor czcionki; usuwa znaki za pomocą klawisza Backspace</p>	<p>kursora myszy; wyjaśnia pojęcia: <i>wiersz tekstu, kursor tekstowy</i>; wie, jak się tworzy akapity w edytorze tekstu; usuwa znaki za pomocą klawisza Backspace i Delete; wyrównuje akapity do lewej, do prawej, do środka; zmienia krój, rozmiar i kolor czcionki</p>	<p>problem i przykład jego rozwiązania; rozwiązuje problem, korzystając z przykładowego rozwiązania; prawidłowo stosuje spacje przy znakach interpunkcyjnych; wyjaśnia pojęcia: <i>strona dokumentu tekstowego, margines, justowanie</i>; justuje akapity; wykonuje operacje na fragmencie tekstu: zaznaczanie, wycinanie, kopiowanie i wklejanie go w inne miejsce w tym samym dokumencie; stosuje listy wypunktowane i numerowane</p>	<p>rozwiązania; samodzielnie szuka sposobu rozwiązania wybranego problemu; samodzielnie wykonuje operacje na fragmencie tekstu: zaznaczanie, wycinanie, kopiowanie i wklejanie go w inne miejsce w tym samym dokumencie; zna i stosuje podane w podręczniku zasady poprawnego redagowania tekstu; stosuje kopiowanie formatu, wykorzystując odpowiednią opcję menu</p>	<p>do innego dokumentu; potrafi samodzielnie sformułować problem i go rozwiązać; pisze tekst, stosując poprawnie poznane zasady redagowania tekstu; korzystając z Internetu i innych źródeł, wyszukuje informacje na temat e-booków</p>
---	---	---	--	--

5. Wyszukiwanie informacji w Internecie

Szczegółowe osiągnięcia wychowawcze

Uczeń:

- potrafi świadomie korzystać z Internetu,
- jest odpowiedzialny za siebie i innych – potrafi z zaangażowaniem argumentować zagrożenia wynikające z niewłaściwego wyboru źródła informacji i samej informacji, m.in. nie wchodzi na strony obrażające godność osobistą, propagujące treści niezgodne z zasadami właściwego zachowania, zawierające obraźliwe i wulgarne teksty, propagujące przemoc,
- unika nawiązywania poprzez Internet kontaktów z nieznanymi osobami,
- stosuje zasady taktowanego zachowania w Internecie, m.in. przestrzega podstawowych zasad netykiety,
- korzysta z cudzych materiałów w sposób zgodny z prawem.

Posługiwanie się komputerem i sieciami komputerowymi – wyszukiwanie informacji z wykorzystaniem Internetu				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
wymienia przykłady różnych źródeł informacji; podaje przykłady niektórych usług	wyjaśnia, czym jest Internet i strona internetowa; podaje i omawia przykłady usług	wyjaśnia, czym jest adres internetowy; wymienia przeznaczenie poszczególnych elementów okna	wyjaśnia, czym jest hiperłącze; omawia przeznaczenie poszczególnych elementów okna	stosuje zaawansowane opcje korzystania z różnych wyszukiwarek internetowych;

internetowych; potrafi uruchomić przeglądarkę internetową; wymienia niektóre zagrożenia ze strony Internetu	internetowych; otwiera i przegląda wskazane strony internetowe w przeglądarce; pod kierunkiem nauczyciela korzysta z wyszukiwarki internetowej	przeglądarki internetowej; wymienia zagrożenia ze strony Internetu (m.in. strony obrażające godność osobistą, propagujące treści niezgodne z zasadami właściwego zachowania, zawierające obraźliwe i wulgarne teksty, propagujące przemoc, pomagające nawiązywać niewłaściwe kontakty)	przeglądarki internetowej; samodzielnie korzysta z wyszukiwarki internetowej; wyszukuje hasła w encyklopediach multimedialnych i słownikach	korzysta z portali internetowych
--	--	---	---	----------------------------------

VI. Wymagania na poszczególne oceny szkolne dla klasy VII

1. Komputer i grafika komputerowa

1.1. Posługiwanie się komputerem i jego oprogramowaniem				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<p>podaje kilka zastosowań komputera; wymienia części składowe zestawu komputerowego; posługuje się komputerem i urządzeniami TI w podstawowym zakresie; podaje kilka przykładów urządzeń współpracujących z komputerem; wie, że nadmierna ilość czasu spędzonego przy komputerze zagraża zdrowiu psychicznemu i fizycznemu; zdaje sobie sprawę, że można uzależnić się od komputera; zna i stosuje sposoby zapobiegania uzależnieniu się od komputera</p>	<p>wskazuje kilka przykładów zastosowania komputera, np. w szkole, zakładach pracy i życiu społecznym; definiuje komputer jako zestaw urządzeń elektronicznych i określa ich przeznaczenie; zna pojęcia: <i>program komputerowy, pamięć, system dwójkowy</i>; zna jednostki pojemności pamięci; wymienia i omawia różne typy komputerów</p>	<p>omawia zastosowanie komputera w różnych dziedzinach życia, nauki i gospodarki; zna pojęcia: <i>bit, bajt, RAM</i>; omawia podstawowe układy mieszczące się na płycie głównej; zna sposoby reprezentowania danych (wartości logicznych, liczb, znaków) w komputerze; wymienia i omawia budowę i działanie wybranych urządzeń peryferyjnych oraz urządzeń techniki użytkowej, np. drukarki, skanera; omawia wybrane urządzenia mobilne</p>	<p>omawia schemat działania komputera, m.in. przekształcanie informacji w dane, przetwarzanie danych oraz wyjaśnia funkcje procesora odpowiedzialnego za te procesy; wyjaśnia, czym jest BIOS; oblicza wartość dziesiętną liczby zapisanej w systemie dwójkowym; wie, co to są kody ASCII i potrafi wstawić do dokumentu tekstowego wybrany znak, korzystając z tego kodu; podaje przykłady kart rozszerzeń, które można zainstalować w komputerze; omawia różne typy komputerów oraz budowę i działanie urządzeń peryferyjnych oraz urządzeń techniki użytkowej, np. tablicy interaktywnej, kamery cyfrowej i internetowej</p>	<p>potrafi określić podstawowe parametry części składowych komputera i urządzeń peryferyjnych oraz urządzeń techniki użytkowej; opisuje wybrane zastosowania informatyki, z uwzględnieniem swoich zainteresowań, oraz ich wpływ na osobisty rozwój, rynek pracy i rozwój ekonomiczny; samodzielnie wyszukuje w Internecie informacje o nowych urządzeniach peryferyjnych oraz urządzeniach mobilnych; korzysta z dokumentacji urządzeń elektronicznych</p>

zna podstawowe zasady pracy z programem komputerowym (uruchamianie, wybór opcji menu, kończenie pracy z programem)	omawia przeznaczenie poszczególnych rodzajów programów użytkowych, podając przykłady konkretnych programów; wie, na czym polega uruchamianie i instalowanie programów; podaje przykłady nośników pamięci	umieszcza skrót programu na pulpicie; wybiórczo korzysta z Pomocy do programu; wyjaśnia rolę pamięci operacyjnej w czasie uruchamiania programu; wie, jak odinstalować program komputerowy	potrafi skorzystać w razie potrzeby z Pomocy do programu; wyjaśnia procesy zachodzące w czasie uruchamiania i instalowania programu; potrafi zainstalować i odinstalować prosty program, np. edukacyjny, grę; potrafi pobrać program, np. darmowy, z Internetu i zainstalować go	określa pojemność pamięci, ilość wolnego i zajętego miejsca na dysku; wyszukuje w Internecie lub innych źródłach informacje na temat nowych programów użytkowych i nośników pamięci
wie, jaka jest rola systemu operacyjnego	zna podstawowe funkcje systemu operacyjnego	podaje przykłady systemów operacyjnych	omawia cechy wybranych systemów operacyjnych, m.in.: Windows, Linux, Mac OS, wybrane systemy dla urządzeń mobilnych	porównuje wybrane systemy operacyjne, podając różnice
wie, że należy posiadać licencję na używany program komputerowy; wie, na czym polega piractwo komputerowe i jakie grożą sankcje za nielegalne uzyskanie programu komputerowego w celu osiągnięcia korzyści majątkowych	wie, czym jest licencja na program, i wymienia jej rodzaje; wymienia przykłady przestępczości komputerowej	zna pojęcie: <i>prawo autorskie</i> ; omawia przykładowe rodzaje darmowych licencji; omawia przejawy przestępczości komputerowej	wyjaśnia różnice między różnymi rodzajami licencji; rozumie zasady licencji na używany program	korzystając z Internetu lub innych źródeł, odszukuje więcej informacji na temat darmowych licencji

1.2. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem aplikacji komputerowych – opracowywanie obrazów w edytorze grafiki

2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<p>przy użyciu wybranego edytora grafiki tworzy rysunek, używając podstawowych narzędzi graficznych; potrafi zapisać dokument komputerowy w pliku w określonym miejscu (dysku, folderze); otwiera rysunek zapisany w pliku, wprowadza zmiany i zapisuje ponownie plik</p>	<p>zna i omawia zasady tworzenia dokumentu komputerowego na przykładzie tworzenia rysunku w programie graficznym; rozumie, dlaczego należy zapisać dokument na wybranym nośniku pamięci masowej; przy użyciu wybranego edytora grafiki tworzy rysunki, stosując operacje na obrazie i jego fragmentach, przekształca obrazy; umieszcza napisy na obrazie; tworzy proste animacje komputerowe</p>	<p>zna podstawowe formaty plików graficznych; posługuje się narzędziami malarskimi trzech wybranych programów graficznych do tworzenia kompozycji z figur; wykonuje operacje na obrazie i jego fragmentach, m.in.: zaznacza, kopiuje i wkleja fragmenty rysunku i zdjęcia, stosując wybrane programy graficzne; poddaje zdjęcie obróbce: zmienia jasność i kontrast, stosuje filtry; wie, czym są warstwy obrazu; tworzy obraz z wykorzystaniem pracy z warstwami; korzysta z różnych narzędzi selekcji; tworzy animacje komputerowe; drukuje rysunek</p>	<p>przekształca formaty plików graficznych; umieszcza napisy na obrazie, porównując możliwości dwóch wybranych programów graficznych; wykonuje fotomontaż, korzystając z możliwości pracy z warstwami obrazu; opracowuje obrazy zgodnie z przeznaczeniem; tworzy animacje, korzystając z możliwości z warstwami i z przekształceń fragmentów obrazu; drukuje obraz, ustalając samodzielnie wybrane parametry wydruku; tworzy animacje komputerowe, stosując wybrany program graficzny; skanuje zdjęcia, zapisuje w pliku i poddaje je obróbce</p>	<p>samodzielnie wyszukuje możliwości wybranego programu graficznego; samodzielnie tworzy ciekawe kompozycje graficzne, np. fotomontaże; uczestniczy w konkursach graficznych; przygotowuje animacje według własnego pomysłu, korzystając z różnych możliwości wybranego programu do tworzenia animacji</p>

1.3. Posługiwanie się komputerem – porządkowanie i ochrona dokumentów				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
kopiuje, przenosi i usuwa pliki wybraną przez siebie metodą; rozumie, jakie szkody może wyrządzić wirus komputerowy	rozumie, dlaczego należy wykonywać kopie dokumentów; potrafi kopiować, przenosić i usuwać pliki i foldery metodą przez Schowek oraz metodą przeciągnij i upuść ; stosuje podstawowe zasady ochrony przed wirusami komputerowymi	pakuje i rozpakowuje pliki lub foldery; omawia ogólne zasady działania wirusów komputerowych; zna zasady ochrony przed złośliwymi programami; posługuje się programem antywirusowym w celu wykrycia wirusów	omawia inne rodzaje zagrożeń (konie trojańskie, programy szpiegujące); wie, jak ochronić się przed włamaniem do komputera; wyjaśnia, czym jest firewall	utrzymuje na bieżąco porządek w zasobach komputerowych; pamięta o tworzeniu kopii ważniejszych plików na innym nośniku; korzystając z dodatkowych źródeł, wyszukuje informacje na temat programów szpiegujących określanych jako <i>adware</i> i <i>spyware</i>

2. Praca z dokumentem tekstowym

2.1. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem aplikacji komputerowych – opracowywanie tekstu w edytorze tekstu				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<p>tworzy prosty dokument tekstowy; stosuje wyróżnienia w tekście, korzystając z możliwości zmiany parametrów czcionki; wykonuje podstawowe operacje na fragmentach tekstu – kopiowanie, wycinanie, wklejanie; ozdabia tekst gotowymi rysunkami, obiektami z galerii obrazów, stosując wybraną przez siebie metodę; zapisuje dokument w pliku; uczestniczy w projekcie grupowym, wykonując proste zadania</p>	<p>zna i stosuje podstawowe zasady formatowania i redagowania tekstu; formatuje tekst: ustala atrybuty tekstu (pogrubienie, podkreślenie, przekreślenie, kursywę), sposób wyrównywania tekstu między marginesami, parametry czcionki; formatuje rysunek (obiekt) wstawiony do tekstu; zmienia jego rozmiary, oblewa tekstem lub stosuje inny układ rysunku względem tekstu; gromadzi materiały do wykonania zadania w ramach projektu grupowego i opracowuje zleczone zadania</p>	<p>zna ogólne możliwości edytorów tekstu i zasady pracy z dokumentem tekstowym; zna i stosuje podstawowe zasady redagowania tekstu; dostosowuje formatowanie tekstu do jego przeznaczenia; stosuje tabulacje, wcięcia, interlinie; wykorzystuje edytor równań do pisania prostych wzorów; zna i stosuje różne sposoby wycinania fragmentu ekranu (np. zdjęcie ekranu, Narzędzie Wycinanie) i stosuje je, aby wyciąć i wkleić do dokumentu tekstowego fragment ekranu; przygotowuje dokumenty do wykonania zadania w ramach projektu grupowego</p>	<p>zna i stosuje metody usprawniające pracę nad tekstem (m.in. stosowanie gotowych szablonów, wbudowanych słowników); stosuje różne typy tabulatorów, potrafi zmienić ich ustawienia w całym tekście; wstawia dowolne wzory, wykorzystując edytor równań; osadza obraz w dokumencie tekstowym, wstawia obraz do dokumentu tekstowego; wykonuje trudniejsze zadania szczegółowe podczas realizacji projektu grupowego; wykonuje kolaż ze zdjęć</p>	<p>samodzielnie wyszukuje opcje menu potrzebne do rozwiązania dowolnego problemu; przygotowuje profesjonalny tekst – pismo, sprawozdanie, z zachowaniem poznanych zasad redagowania i formatowania tekstów; pełni funkcje koordynatora podczas realizacji projektu grupowego; potrafi wykorzystać chmurę do wymiany informacji w pracy zespołowej</p>

3. Algorytmika i programowanie

3.1. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów algorytmicznych				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<p>zapisuje prosty algorytm liniowy w postaci listy kroków;</p> <p>zna podstawowe zasady prezentacji algorytmów w postaci schematów blokowych (zna podstawowe bloki potrzebne do budowania schematu blokowego);</p> <p>analizuje gotowy schemat blokowy prostego algorytmu</p>	<p>wyjaśnia pojęcie algorytmu; określa dane do zadania oraz wyniki i zapisuje prosty algorytm liniowy w postaci listy kroków;</p> <p>określa sytuacje warunkowe, tj. takie, które wyprowadzają różne wyniki – zależnie od spełnienia narzuconych warunków;</p> <p>buduje schemat blokowy prostego algorytmu liniowego;</p> <p>analizuje schemat blokowy algorytmu z rozgałęzieniami</p>	<p>omawia etapy rozwiązywania problemu (zadania);</p> <p>wie, na czym polega iteracja; analizuje algorytmy, w których występują powtórzenia i określa, od czego zależy liczba powtórzeń;</p> <p>buduje schemat blokowy algorytmu z warunkiem prostym</p>	<p>wyjaśnia pojęcie <i>specyfikacja problemu</i>;</p> <p>prezentuje algorytmy iteracyjne za pomocą listy kroków i schematu blokowego</p>	<p>potrafi samodzielnie napisać specyfikację określonego zadania;</p> <p>buduje schemat blokowy algorytmu, w którym wystąpią złożone sytuacje warunkowe;</p> <p>określa, kiedy może nastąpić zapętlenie w algorytmie iteracyjnym i potrafi rozwiązać ten problem;</p> <p>buduje schemat blokowy określonego algorytmu iteracyjnego</p>
3.2. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera – tworzenie programów komputerowych				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<p>tworzy proste programy w wybranych języku wizualnym, używając (wskazanego przez nauczyciela) dydaktycznego środowiska programowania (np. Logomocja, Scratch, Baltie)</p>	<p>tworzy programy, używając podstawowych poleceń, korzystając z wybranego środowiska programowania;</p> <p>zapisuje powtarzające się polecenia, stosując odpowiednie instrukcje;</p> <p>wykonuje proste zadania szczegółowe w projekcie grupowym</p>	<p>wyjaśnia, na czym polega prezentacja algorytmu w postaci programu;</p> <p>wyjaśnia pojęcia <i>program źródłowy</i> i <i>program wynikowy</i>;</p> <p>tworzy zmienne i wykonuje na nich proste obliczenia;</p> <p>realizuje prostą sytuację warunkową i iterację, korzystając z wybranych środowisk programowania (jednego</p>	<p>zna pojęcia: <i>translacja, kompilacja, interpretacja</i>;</p> <p>wie, jak są pamiętane wartości zmiennych;</p> <p>zapisuje algorytmy iteracyjne (w tym pętlę w pętli) i z warunkami (w tym złożonymi), korzystając z wybranych środowisk programowania (jednego lub kilku);</p> <p>definiuje i stosuje procedury</p>	<p>wyjaśnia zasady programowania i kompilowania;</p> <p>odróżnia kompilację od interpretacji;</p> <p>korzystając z wybranego środowiska programowania, pisze trudniejsze programy z zastosowaniem procedur z parametrami;</p> <p>bierze udział w konkursach informatycznych z programowania;</p>

		lub kilku); definiuje i stosuje procedury bez parametrów	z parametrami; wykonuje trudniejsze zadania szczegółowe w projekcie grupowym i łączy wykonane zadania szczegółowe w jeden program	pełni funkcję koordynatora w projekcie grupowym
--	--	---	--	---

4. Obliczenia w arkuszu kalkulacyjnym

4.1. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem aplikacji komputerowych – obliczenia w arkuszu kalkulacyjnym				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
zna zastosowania arkusza kalkulacyjnego i omawia budowę dokumentu arkusza; pisze formułę wykonującą jedno z czterech podstawowych działań arytmetycznych (dodawanie, odejmowanie, mnożenie, dzielenie); potrafi zastosować kopiowanie i wklejanie formuł	zna i stosuje zasadę adresowania względnego; potrafi stworzyć formuły wykonujące bardziej zaawansowane obliczenia; stosuje funkcje arkusza kalkulacyjnego, tj.: SUMA, ŚREDNIA; modyfikuje tabele w celu usprawnienia obliczeń, m.in.: wstawia i usuwa wiersze (kolumny); zmienia szerokość kolumn i wysokość wierszy tabeli; wie, jak wprowadzić do komórek długie teksty i duże liczby	potrafi prawidłowo zaprojektować tabelę arkusza kalkulacyjnego (m.in.: wprowadza opisy do tabeli, formatuje komórki arkusza; ustala format danych, dostosowując go do wprowadzanych informacji); rozróżnia zasady adresowania względnego i bezwzględnego; stosuje arkusz do kalkulacji wydatków i innych obliczeń; dostosowuje odpowiednio rodzaj adresowania	potrafi układać rozbudowane formuły z zastosowaniem funkcji JEŻELI; potrafi samodzielnie zastosować adres bezwzględny, aby ułatwić obliczenia	zna działanie i zastosowanie wielu funkcji dostępnych w arkuszu kalkulacyjnym; samodzielnie wyszukuje opcje menu potrzebne do rozwiązania określonego problemu; projektuje samodzielnie tabelę arkusza z zachowaniem poznanych zasad wykonywania obliczeń w arkuszu kalkulacyjnym

5. Internet

5.1. Posługiwanie się komputerem i sieciami komputerowymi – wyszukiwanie informacji i komunikowania się z wykorzystaniem Internetu				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
wymienia kilka zastosowań Internetu; otwiera stronę o podanym adresie; wyszukuje w Internecie informacje według prostego hasła; porusza się po stronie WWW	zna podstawowe zasady pracy w szkolnej (lokalnej) sieci komputerowej; zna pojęcia: <i>Internet, strona internetowa, WWW</i> ; omawia wybrane usługi internetowe; potrafi wyszukiwać informacje w Internecie: korzysta z wyszukiwarek	wymienia zalety łączenia komputerów w sieć; zna pojęcia: <i>witryna, strona główna, serwer internetowy, hiperłącze, hipertekst</i> ; potrafi wyszukiwać informacje w Internecie: korzysta z katalogów stron WWW; wyszukuje informacje w internetowych zasobach danych	opisuje sieci lokalne i globalne oraz podstawowe klasy sieci; potrafi udostępniać zasoby, np. foldery; potrafi omówić schemat sieci szkolnej i domowej; wie, jak uzyskać dostęp do Internetu; potrafi zastosować różne narzędzia do wyszukiwania informacji; stosuje złożony sposób wyszukiwania; porządkuje najczęściej odwiedzane strony	potrafi formułować własne wnioski i spostrzeżenia dotyczące rozwoju Internetu, jego znaczenia dla różnych dziedzin gospodarki i dla własnego rozwoju; potrafi właściwie zawęzić obszar poszukiwań, aby szybko odszukać informacje
redaguje i wysyła list elektroniczny, korzystając z podstawowych zasad netykiety; potrafi skorzystać z wybranych form komunikacji, np. z komunikatora, stosując zasady netykiety	dodaje załączniki do listu; korzysta z książki adresowej; zna i stosuje zasady netykiety pocztowej; zna sposoby komunikowania się za pomocą Internetu, m.in.: komunikatory i czaty, fora dyskusyjne, portale społecznościowe	dba o formę listu i jego pojemność; ozdabia listy, załączając rysunek, dodaje tło; stosuje podpis automatyczny; zakłada książkę adresową; podaje i omawia przykłady usług internetowych oraz różnych form komunikacji; omawia m.in.: komunikatory i czaty, fora dyskusyjne, portale społecznościowe	uczestniczy w dyskusji na wybranym forum dyskusyjnym, stosując zasady netykiety; omawia wybrane usługi internetowe (m.in.: nauka i praca w Internecie, książki, czasopisma, muzea, banki, zakupy i aukcje, podróże, rozrywka), uwzględniając zasady korzystania z tych usług	korzystając z Internetu i innych źródeł, wyszukuje informacje o najnowszych osiągnięciach w dziedzinie e-usług i różnych form komunikacji i wymiany informacji

zna zagrożenia i ostrzeżenia dotyczące korzystania z komunikacji za pomocą Internetu; zdaje sobie sprawę z anonimowości kontaktów w Sieci	stosuje przepisy prawa związane z pobieraniem materiałów z Internetu; zdaje sobie sprawę z konieczności racjonalnego gospodarowania czasem spędzonym w Sieci	zna podstawowe przepisy dotyczące korzystania z e-usług	na przykładach uzasadnia zalety i zagrożenia wynikające z pojawienia się Internetu	potrafi przedstawić własne wnioski z analizy zalet i wad uzależniania różnych dziedzin życia od Internetu
---	--	---	--	---

VII. Dostosowanie wymagań edukacyjnych

Ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych		
Warunki procesu edukacyjnego	Zewnętrzna organizacja nauczania	Warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności
<p>Zasady:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usamodzielnianie ucznia - dostosowanie sposobu komunikowania się do możliwości psychofizycznych ucznia - konsekwentne w prezentowanie wartości - zachęcanie do działań twórczych. - inicjowanie działań twórczych - pobudzanie wyobraźni - utrzymywanie porządku w otoczeniu - wsłuchiwanie się w racje ucznia - podążanie za rozumowaniem ucznia. - podawanie i ćwiczenie z uczniem wszystkich metod pracy potrzebnych do wykonania zadania - nie pospieszanie ucznia - podawanie przykładów dobrych rozwiązań - wykorzystywanie na bieżąco zdarzeń do formułowania przykładów pożądanых zachowań - prezentowanie przykładów różnych zachowań w takiej samej sytuacji - nawiązywanie kontaktów z uczniem w płaszczyźnie rzeczywistych trudnych sytuacji, z którymi ma do czynienia. <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podające - aktywizujące - praktycznego działania <p>Formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna - grupowa <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podręcznik - projektor - komputer 	<ul style="list-style-type: none"> - posadzić ucznia blisko stanowiska nauczyciela - umówić z uczniem sposób sygnalizowania trudności z wykonaniem zadania lub potrzeby wyjaśnienia polecenia - często sprawdzać poprawność wykonywanej pracy i na bieżąco zwracać uwagę na poprawianie błędów 	<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawianie z uczniem wyników pracy - ocenianie poprawności merytorycznej - oceniać etapy wykonania zadania - w razie potrzeby wydłużanie czas na wykonanie zadania <p>Formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna - grupowa (pisemne prace) <p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - docenianie wysiłku włożonego w wykonanie zadania - ocenianie części wykonanego zadania - ocenianie toku myślenia - takie jak dla ogółu uczniów z zachowaniem dostosowania metod sprawdzania wiadomości i umiejętności

Ucznia słabosłyszącego		
Warunki procesu edukacyjnego	Zewnętrzna organizacja nauczania	Warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności
<p>Zasady:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podczas omawiania nowego tematu wypisać słowa kluczowe na tablicy - wyjaśnianie pojęć nieznanymi, abstrakcyjnych - stopniowanie trudności - pomoc w analizie tekstów i interpretacji treści - zadawanie pytań pomocniczych - pomoc w dokonywaniu selekcji materiału - powtarzanie i utrwalanie istotnych treści - sprawdzenie czy uczeń ma zapewnione optymalne warunki percepcji; - sprawdzenie czy działają urządzenia wspomagające słyszenie (aparaty, implanty); - upewnienie się, że treści omawiane na ostatniej lekcji są dla ucznia zrozumiałe – zapobiegnie to nawarstwianiu się zaległości; <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywizujące - praktycznej działalności - oparte na wizualizacji (poglądowe) <p>Formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna - grupowa <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podręcznik - projektor - komputer 	<ul style="list-style-type: none"> - Słabo słyszący uczeń powinien zajmować odpowiednie miejsce w klasie w pierwszej ławce, gdy lekcja prowadzona jest metodami skierowanymi na aktywność nauczyciela (wykład, opowiadanie, opis itp.) - Jeżeli lekcja prowadzona jest metodami aktywizującymi lub stosowana jest pogadanka, ławki powinny być ustawione tak, aby uczeń z uszkodzonym słuchem miał możliwość obserwacji zarówno twarzy nauczyciela, jak i pozostałych uczniów (ustawienie w podkowę, w literę L itp.). - W przypadku głuchoty jednostronnej lub istotnej różnicy głębokości uszkodzenia między jednym uchem i drugim, w przypadku obustronnych uszkodzeń słuchu, uczeń powinien być zwrócony do grupy klasowej uchem zdrowym lub lepiej słyszącym. - Źródło światła powinno znajdować się za uczniem, co sprawi, że twarz nauczyciela będzie odpowiednio oświetlona (umożliwi to odczytywanie mowy z ust). - W czasie, gdy nauczyciel omawia temat lub bezpośrednio zwraca się do ucznia, powinien być skierowany do niego twarzą, nie powinien przemieszczać się po klasie. 	<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie wykonywanych przez ucznia działań na lekcji (sprawdzanie poprawności merytorycznej notatek, kontrolowanie wykonywanych samodzielnie przez ucznia zadań itp.); - kontrola osiągniętych kompetencji powinna odbywać się systematycznie (sprawdzanie pracy domowej i analiza popełnionych przez ucznia błędów); - uczeń powinien być poinformowany o zakresie materiału (zagadnieniach), który musi przygotować na sprawdzian. <p>Formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna - grupowa (prace pisemne) <p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenianie bieżące - omawianie i ocenianie etapów wykonanego zadania - zezwalanie na poprawę błędów wynikających z niezrozumienia polecenia wydanego ustnie - takie jak dla ogółu uczniów z zachowaniem dostosowania metod sprawdzania wiadomości i umiejętności.

Ucznia słabowidzącego		
Warunki procesu edukacyjnego	Zewnętrzna organizacja nauczania	Warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności
<p>Zasady:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie bezpieczeństwa, życzliwości, akceptacji, tolerancji i zaufania ucznia do nauczyciela; - indywidualizacja – maksymalna indywidualizacja pracy uwzględniająca możliwości wzrokowe i intelektualne ucznia, jego wolniejsze tempo spostrzegania, poznawania zjawiska, pracy (czytania, pisania), dostosowanie sposobów poznawania rzeczywistości do możliwości ucznia - stopniowanie trudności – dostosowanie do poziomu sprawności i umiejętności - korekcja i kompensacja - tworzenie mechanizmów kompensacyjnych czyli zastępowaniu wzroku innymi zmysłami, wspieraniu zaburzonej funkcji przez sprawną lub mniej zaburzoną (ćwiczenia powinny być układane tak, aby w ciągu jednostki lekcyjnej były usprawniane wszystkie funkcje); - podczas pracy na lekcji stosowanie zmienności rodzaju zajęć - kształtowanie u ucznia pozytywnej motywacji do nauki, kształtowanie wiary we własne siły i umiejętności przezzwyciężania trudności (krok po kroku) - optymizm pedagogiczny - wiara w możliwości ucznia, dostrzeganie najdrobniejszych sukcesów, atmosfera sympatii, pozytywne oddziaływanie - konkretność i pogładowość nauczania - priorytet rewalidacji w organizacji procesu edukacyjnego - przystosowanie wymagań do indywidualnych możliwości uczniów <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uwzględniać specyfikę ucznia wynikającą z osłabienia wzroku, ale jednocześnie tak, aby osiągnąć zakładane cele. W nauczaniu trzeba maksymalnie wykorzystać słuch i dotyk. Nauczyciel musi starać się słownie wyjaśnić wszystko, co robi, co pisze na tablicy, aby uczeń mógł w pełni korzystać z lekcji. - udzielanie dodatkowych wyjaśnień - pozwalanie na dotykowe poznawanie oglądanych przedmiotów, opisywanie i wyjaśnianie - w przypadku dekoncentracji wprowadzać przerwy relaksujące, zadawać pytania - mobilizować ucznia do odpowiadania na pytania związane z omawianym tematem; zmienianie formy zajęć w czasie lekcji. <p>Formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna - grupowa <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podręcznik - projektor - komputer - tablica 	<ul style="list-style-type: none"> - oświetlenie zgodne z zaleceniami lekarza okulisty (pełne światło, półcień, światło wspomagające); - usytuowanie ucznia w klasie – najczęściej w pierwszej ławce z dogodnym dostępem do tablicy; - ławka w postaci jednoosobowego stolika - odpowiednie oprogramowanie komputerowe; 	<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocena pracy ucznia powinna uwzględniać nie tylko efekt, ale także możliwości dziecka i włożony przez niego wysiłek; - z uwagi na wolne tempo pracy wzrokowej należy wydłużyć limit czasu przeznaczonego na pisanie klasówek, sprawdzianów, testów - ocenianie winno mieć cechy oceniania kształtującego – uczeń musi wiedzieć, jak podnieść swoją sprawność w zakresie różnych umiejętności oraz posiadanej wiedzy. - ocenianie to powinno również bazować na mocnych stronach ucznia i mieć charakter motywujący do pokonywania trudności w nauce. <p>Formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna - grupowa <p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydłużać czas na wykonanie zadania - oceniać etapy wykonywanego zadania - pozwalać na poprawianie błędów - pozwalać na dzielenie zadanej pracy na etapy - takie jak dla ogółu uczniów z zachowaniem dostosowania metod sprawdzania wiadomości i umiejętności

Ucznia z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją		
Warunki procesu edukacyjnego	Zewnętrzna organizacja nauczania	Warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności
<p>Zasady:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie ucznia do wypowiadania się; - jak najczęściej pozwalanie uczniowi wypowiadać się (w możliwy dla niego sposób); - docenianie (nagradzać w umówiony sposób) każdą próbę komunikowania się; - nie pospieszanie ucznia w czasie wypowiedzi; - nie zmuszanie ucznia do wypowiadania się; - umożliwianie uczniowi udział w dyskusjach z innymi uczniami w klasie; - nie poprawianie wypowiedzi ucznia (nie wymagać odpowiedzi pełnym zdaniem); - zwracanie uwagi, czy uczeń rozumie wypowiedź nauczyciela (poprzez zadawanie pytań dotyczących wypowiedzi) - zadawanie uczniowi krótkich, niezłożonych pytań - podczas zadawania pytania zwracanie się bezpośrednio do ucznia, zachowując właściwy ton i tempo wypowiedzi (niezbyt szybkie, lecz też niezbyt wolne); - notowanie (lub nagrywać) uczniowi pracę domową (ew. sprawdzać, czy ma ją zanotowaną); - wynotowywanie na tablicy najważniejszych pojęć z przeprowadzonej lekcji (sprawdzanie, czy uczeń rozumie). <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie celów edukacyjno-terapeutycznych tak, by odpowiadały indywidualnym potrzebom i możliwościom ucznia - stosowanie aktywizujących metod i form pracy dydaktycznej <ul style="list-style-type: none"> - umożliwienie uczniowi pełnej komunikacji (zwłaszcza, gdy dziecko jest niemówiące, lub jego mowa jest znacznie zniekształcona) - większe niż standardowe użycie w edukacji środków informatycznych - rozwijanie zainteresowań ucznia i zdobywania przez niego doświadczeń - zachęcanie ucznia do podejmowania częstych interakcji społecznych i zawierania przyjaźni - rozbudzanie chęci eksperymentowania w otoczeniu zewnętrznym - dawanie okazji do wykazywania się samodzielnością - zwiększanie (a niekiedy zmianie) motywacji do nauki i terapii - uczenie umiejętności właściwej regulacji emocjonalnej - wzmacnianie samooceny ucznia - zapewnienie uczniowi dostępu do szerokiej sieci wsparcia społecznego w szkole, środowisku domowym i rówieśniczym. <p>Formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna 	<ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie otoczenia w taki sposób, aby uczeń mógł się samodzielnie poruszać; - dostosowanie i zmodyfikowanie pomocy szkolnych tak, by mogło z nich w pełni korzystać; - dostosowanie miejsca pracy, tak aby mogło przyjąć prawidłową pozycję siedzącą, zwłaszcza przez dłuższy czas, bez zmęczenia; - dostosowanie podręczników i zeszytów ćwiczeń tak, by dziecko mające trudności z czytaniem, kontrolowaniem wykonywanych czynności oraz prowadzeniem obserwacji mogło dać sobie (w miarę samodzielnie) radę. 	<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podkreślanie umiejętności ucznia oraz wszelki włożony w pracę wysiłek; - podawanie komentarza ustnego lub pisemnego połączonego z pełnym wyjaśnieniem kryteriów oceny; - rozstrzyganie zawsze na korzyść ucznia w sytuacji niejednoznacznej kryterialnie; - uwzględnianie możliwości i potrzeb ucznia - uwzględnianie postępów, a nie wyłącznie efektów - odwoływanie się do podstawy programowej, a nie stosowanego przez nauczyciela programu nauczania. - dostarczanie uczniowi informacji na temat czynionych przez niego postępów w nauce; - wskazywanie rodzicom ucznia jego osiągnięcia na poszczególnych etapach procesu edukacji; <p>Formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna - grupowa <p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydłużanie czasu na wykonanie zadania - dzielenie zadania na części i ocenianie wykonanych etapów - umożliwianie poprawy zadania

<p>- grupowa - zespołowa Środki dydaktyczne: Środki słowne, czyli podręczniki, zeszyty ćwiczeń i inne teksty drukowane powinny zostać dostosowane w następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentacja podręcznika na daną część zajęć w postaci pojedynczych kartek do czytania (wprowadzenie segregatora zamiast tradycyjnego formatu książki); - umieszczenie kart do czytania i pisania na kontrastowym, nierozpraszcającym tle (dla dzieci mających trudności w zakresie analizatora wzrokowego oraz niepotrafiących utrzymać odpowiednio długo skoncentrowanej uwagi); - dostosowanie wielkości liniatury w zależności od możliwości manualnych dzieci; - unieruchomienie karty do pisania na blacie; - polecenie i odpowiadające im ćwiczenia powinny znajdować się na tej samej stronie, bez konieczności odwracania kartki - ograniczenie konieczności pamięciowego opanowywania wiedzy na rzecz wykształcenia umiejętności biegłego posługiwania się zapiskami w celu rozwiązania zadania. <p>Środki wzrokowe, obrazy, wykresy powinny zostać dostosowane w następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umieszczanie na tablicy terminów i określeń zawartych w omawianych treściach - oferowanie dziecku na zajęciach lekcyjnych gotowych wzorów, przykładów do wykonania zadania 		<p>- takie jak dla ogółu uczniów z zachowaniem dostosowania metod sprawdzania wiadomości i umiejętności</p>
<p>Ucznia niepełnosprawnego umysłowo w stopniu lekkim</p>		
<p>Warunki procesu edukacyjnego</p>	<p>Zewnętrzna organizacja nauczania</p>	<p>Warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności</p>
<p>Zasady:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokładne poznanie ucznia - indywidualizacja w zakresie stosowanych metod, środków i organizacji pracy w stosunku do charakteru zaburzeń - systematyczność oddziaływań na odchylenia - dbanie o trwałość wyników oddziaływań; - dbanie o elastyczność działań – uwzględniając zmiany w środowisku i zmiany odchyłań - współpraca i współdziałanie z rodziną i ze specjalistami pracującymi z dzieckiem <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentowanie zadań krótko i sekwencyjnie - powtarzanie nowego materiału systematycznie - stosowanie wiedzy i umiejętności ucznia w jego naturalnych sytuacjach życiowych - wykorzystywanie materiału konkretnego - wzmacnianie pokazu i obserwacji instrukcją słowną 	<ul style="list-style-type: none"> - posadzić ucznia blisko stanowiska nauczyciela - niezbędne przybory ułożyć w miejscu dostępnym dla ucznia - tablica i inne środki wizualne powinny znajdować się w miejscu dostosowanym do potrzeb ucznia. 	<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie - udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju - motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu - dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach

<p>- wzmocnianie zainteresowań ucznia - wprowadzanie zadań od prostych do bardziej złożonych.</p> <p>Formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna - grupowa - zespołowa <p>Środki dydaktyczne</p> <ul style="list-style-type: none"> - komputer - tablica - projektor 		<p>w nauce, zachowaniu oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia</p> <p>Formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna - grupowa <p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował treści zawarte w wymaganiach podstawowych. - ocenę bardzo dobrą lub celującą uczeń otrzymuje, gdy opanuje treści wykraczających poza poziom podstawowy. - jeżeli poziom wiedzy ucznia jest niższy niż podstawowy, otrzymuje on ocenę dostateczną lub dopuszczającą (w zależności od charakteru i zakresu niedostatków w osiągnięciach ucznia). - jeżeli uczeń wykazuje problemy w opanowaniu wymagań podstawowych, ale posiada minimum wiedzy i umiejętności dla danego poziomu edukacji i stara się uczestniczyć w procesie nauczania, to zasługuje na ocenę dostateczną. - uczniowi, który wykazuje fragmentaryczną wiedzę i niski poziom umiejętności, wystawia się ocenę dopuszczającą. - ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w programie nauczania. Nie jest w stanie wykonać zadań o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela.
--	--	--

Ucznia z autyzmem, zespołem Aspergera		
Warunki procesu edukacyjnego	Zewnętrzna organizacja nauczania	Warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności
<p>Zasady:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie złożoności swojego języka do poziomu ucznia, - unikanie metafor i przenośni - unikanie nadmiernego mówienia - unikanie schematów komunikacyjnych - odnoszenie swoich wypowiedzi do konkretnych przedmiotów, zjawisk w otoczeniu ucznia wskazując - uczenie sposobów proszenia o wyjaśnienie lub pomoc w momencie dezorientacji <p>- modelowanie właściwych zachowań w różnych sytuacjach społecznych;</p> <p>- redukowanie poziomu stresu u ucznia</p> <p>- nagradzanie pożądanego zachowań</p> <p>- odkrywanie i wykorzystywanie mocnych stron ucznia</p> <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentowanie zadań krótko i sekwencyjnie - powtarzanie nowego materiału systematycznie - stosowanie wiedzy i umiejętności ucznia w jego naturalnych sytuacjach życiowych - wykorzystywanie materiału konkretnego - wzmacnianie pokazu i obserwacji instrukcją słowną - wzmacnianie zainteresowań ucznia - wprowadzanie zadań od prostych do bardziej złożonych. <p>Formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna - grupowa <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podręcznik - tablica - projektor - komputer 	<ul style="list-style-type: none"> - miejsce pracy ucznia powinno być obok nauczyciela - pojedyncze stanowisko pracy ucznia - w bezpośredniej odległości od miejsca pracy ucznia powinna znajdować się tablica i inne środki wizualne 	<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydłużyć czas na formułowanie odpowiedzi - zadawać pytania pomocnicze - w zależności od potrzeb ucznia stosować ustne lub pisemne formy oceniania <p>Formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna - grupowa <p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował treści zawarte w wymaganiach podstawowych. - ocenę bardzo dobrą lub celującą uczeń otrzymuje, gdy opanuje treści wykraczających poza poziom podstawowy. - jeżeli poziom wiedzy ucznia jest niższy niż podstawowy, otrzymuje on ocenę dostateczną lub dopuszczającą (w zależności od charakteru i zakresu niedostatków w osiągnięciach ucznia). - jeżeli uczeń wykazuje problemy w opanowaniu wymagań podstawowych, ale posiada minimum wiedzy i umiejętności dla danego poziomu edukacji i stara się uczestniczyć w procesie nauczania, to zasługuje na ocenę dostateczną. - uczniowi, który wykazuje fragmentaryczną wiedzę

		<p>i niski poziom umiejętności, wystawia się ocenę dopuszczającą.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w programie nauczania. Nie jest w stanie wykonać zadań o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela.
Ucznia niedostosowanego społecznie lub zagrożonego niedostosowaniem społecznym		
Warunki procesu edukacyjnego	Zewnętrzna organizacja nauczania	Warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności
<p>Zasady:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przewyciężanie obawy ucznia przed kompromitacją, złą oceną - przewyciężanie niechęci i nienawiści ucznia do szkoły - pomoc uczniowi w poprawie interakcji z nauczycielami oraz kolegami w środowisku szkolnym; - korygowanie i wyrównywanie zaniedbań dydaktycznych oraz wychowawczych ucznia - wzmacnianie motywacji do nauki szkolnej ucznia - wdrażanie ucznia do przyjęcia aktywnej, pozytywnej postawy wobec zadań życiowych. <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody bezpośrednie - oddziaływania za pomocą osobistych walorów - metody pośrednie - oddziaływania sytuacyjne – organizowanie doświadczeń uczących wychowanka, nagradzanie i karanie wychowawcze, uświadamianie skutków zachowań. - metody aktywizujące: giełda pomysłów, burza mózgów, gry dydaktyczne (symulacyjne, inscenizacje), dramy, metody sytuacyjne, metody laboratoryjne, metody problemowe <p>Formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna - grupowa <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podręcznik - tablica - projektor - komputer 	<ul style="list-style-type: none"> - wyznaczenie miejsca pracy w pobliżu nauczyciela - posadzenie ucznia z najbliższym kolegą (lub takim, który jest dla niego wzorem) - ustalenie zasad sygnalizowania trudności w czasie lekcji lub zmiany nastroju - ustalenie sposobów rozładowywania napięć 	<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie trudności zadań do poziomu intelektualnego ucznia - wydłużanie czasu na wykonanie zadania - dostosowanie form sprawdzania wiedzy i umiejętności – ustalenie z uczniem sposobów <p>Formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna - grupowa <p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - takie jak dla ogółu uczniów z zachowaniem dostosowania metod sprawdzania wiadomości i umiejętności

Ucznia z chorobą przewlekłą		
Warunki procesu edukacyjnego	Zewnętrzna organizacja nauczania	Warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności
<p>Zasady:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie czasu pracy ucznia w szkole (konieczność przerw) z dokładnym rozeznaniem ile czasu zajmuje mu wykonanie poszczególnych czynności edukacyjnych - rozwijanie zainteresowań ucznia i zdobywania przez niego doświadczeń - rozpoznawanie symptomów słabszego samopoczucia (nauczyciel powinien poznać sposób niesienia pomocy) - zachęcanie ucznia do podejmowania częstych interakcji społecznych i zawierania przyjaźni - rozbudzanie chęci eksperymentowania w otoczeniu zewnętrznym - zapewnienie pomocy przy nadrabianiu zaległości związanych z absencją szkolną - dawanie okazji do wykazywania się samodzielnością - zwiększanie (a niekiedy zmianie) motywacji do nauki - uczenie umiejętności właściwej regulacji emocjonalnej - wzmacnianie samooceny - zapewnienie uczniowi dostępu do szerokiej sieci wsparcia społecznego w szkole, środowisku domowym i rówieśniczym - zapewnienie integracji z zespołem klasowym - zapewnienie pomocy przy wchodzeniu w grupę rówieśniczą, <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywizujące: giełda pomysłów, burza mózgów, gry dydaktyczne (symulacyjne, inscenizacje), dramy, metody sytuacyjne, metody laboratoryjne, metody problemowe <p>Formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna - grupowa <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podręcznik - tablica - projektor - komputer 	<ul style="list-style-type: none"> - miejsce pracy blisko nauczyciela - wizualne środki dydaktyczne powinny znajdować się w bezpośrednim zasięgu ucznia 	<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podawanie komentarza ustnego lub pisemnego połączonego z pełnym wyjaśnieniem kryteriów oceny; - uwzględnianie potrzeby ucznia, - uwzględnianie postępów a nie wyłącznie efektów - branie pod uwagę wyjątkowe i specyficzne cechy ucznia - włączanie z jego zainteresowaniami, ograniczeniami oraz właściwym jemu tempem pracy; - dostarczanie uczniowi informacji na temat czynionych przez niego postępów w nauce; - wskazywanie rodzicom ucznia jego osiągnięcia na poszczególnych etapach procesu edukacji; <p>Formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprawdziany pisemne (lub ustne w zależności od możliwości ruchowych ucznia) - odpowiedzi ustne obejmujące omówiony dotychczasowo materiał; - prace wykonywane w domu; - praca w przydzielonych grupach na zajęciach; - aktywność indywidualna podczas zajęć; - przygotowanie własne do zajęć; <p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - takie jak dla ogółu uczniów z zachowaniem dostosowania metod sprawdzania wiadomości i umiejętności

Ucznia uzdolnionego		
Warunki procesu edukacyjnego	Zewnętrzna organizacja nauczania	Warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności
<p>- nauczyciel powinien znać dobrze ucznia, jego możliwości i ograniczenia oraz nieustannie weryfikować swoją wiedzę na jego temat</p> <p>- działania adresowane do ucznia zdolnego powinny dotyczyć wszelkich sfer jego rozwoju i funkcjonowania (ograniczenie się tylko do stymulowania uzdolnień może być przyczyną niepowodzeń ucznia).</p> <p>- prowadząc zajęcia nauczyciel powinien stosować różnorodne metody pracy, w przypadku uczniów zdolnych unikać metod podających.</p> <p>- w czasie zajęć dydaktycznych nauczyciel powinien umożliwiać uczniom pracę indywidualną, zespołową, grupową, należy unikać w nadmiernym wymiarze pracy zbiorowej.</p> <p>- warto przypisywać uczniowi zdolnemu funkcję asystenta nauczyciela, wówczas wspomaga swoich kolegów, zyskuje autorytet i jednocześnie uczy się strukturalizacji i przekazu treści.</p> <p>- podczas oceniania nauczyciel powinien odróżniać sytuacje oceniania kształtującego od sumującego, zachęcać ucznia do samooceny i samodoskonalenia.</p> <p>- budowanie autorytetu nauczyciela powinno odbywać się na drodze wspólnego z uczniem dochodzenia do wiedzy, korzystania z różnych źródeł informacji, krytycznej oceny treści.</p> <p>Metody:</p> <p>- aktywizujące: giełda pomysłów, burza mózgów, gry dydaktyczne (symulacyjne, inscenizacje), dramy, metody sytuacyjne, metody laboratoryjne, metody problemowe</p> <p>Formy:</p> <p>- indywidualna - grupowa</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <p>- podręcznik - tablica - projektor - komputer</p>	<p>Dostosowanie otoczenia w przypadku pracy z uczniami zdolnymi polega na stworzeniu możliwości zdobywania różnorodnych doświadczeń. Uczniowie ci są często uczestnikami różnorodnych konkursów, co wiąże się z koniecznością pogodzenia tych zajęć z normalnym procesem dydaktycznym. Należy więc zadbać o to, aby stworzyć uczniowi możliwość nadrobienia zaległości wynikających z nieobecności.</p>	<p>Metody:</p> <p>- należy stawiać uczniowi zdolnemu wysokie wymagania i standardy, - zachęcać do dalszej pracy i uczenia się na popełnionych błędach - włączanie ucznia w proces oceniania konkretnej pracy, czy rezultatu w stosunku do możliwości i wyciągania wniosków prowadzących do dalszego rozwoju.</p> <p>Formy:</p> <p>- indywidualna - grupowa</p> <p>Kryteria:</p> <p>- takie jak dla ogółu uczniów z zachowaniem dostosowania metod sprawdzania wiadomości i umiejętności</p>

Ucznia z ADHD		
Warunki procesu edukacyjnego	Zewnętrzna organizacja nauczania	Warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności
<p>Zasady:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosowanie wyraźnie zaznaczonej, regularnej struktury zajęć - stosowanie powtórzeń - spokojne i konsekwentne egzekwowanie ustalonych reguł - dostosowanie warunków kształcenia do możliwości psychofizycznych i tempa pracy ucznia. - nagradzanie pożądanego zachowania. - właściwa komunikacja (słuchanie ucznia, komunikaty dotyczące zachowania ucznia w danej chwili) - organizowanie dodatkowych aktywności pozwalających na rozładowanie emocji - naprzemienne planowanie zajęć spokojnych oraz wymagających aktywności ruchowej - na końcu lekcji należy sprawdzić, czy uczeń zanotował pracę domową oraz co i na kiedy ma przygotować. <p>Należy dbać o to, by praca domowa była zadawana w trakcie lekcji (a nie po dzwonku).</p> <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywizujące: giełda pomysłów, burza mózgów, gry dydaktyczne (symulacyjne, inscenizacje), dramy, metody sytuacyjne, metody laboratoryjne, metody problemowe <p>Formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna - zbiorowa <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podręcznik - tablica - projektor - komputer 	<ul style="list-style-type: none"> - odpowiednio przygotowane miejsce pracy dziecka (miejsce jasne i pozbawione wielu bodźców); - ograniczanie w klasie bodźców rozpraszających uwagę (np. dekoracja sali, gazetki ścienne). 	<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zasada nie karania za objawy, - ocenianie za osiągnięcia oraz włożony wysiłek w rozwiązanie zadań, - natychmiastowe nagradzanie - podział zadań na etapy - wydłużyć czas na wykonanie zadania <p>Formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna - grupowa <p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - takie jak dla ogółu uczniów z zachowaniem dostosowania metod sprawdzania wiadomości i umiejętności

Załączniki:

Ramowy plan nauczania dla klasy czwartej i siódmej